

TOELICHTING

I. - GEBRUIKTE AFKORTINGEN

art.: artikel(en)
WIB 92: (van het) Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

II. - ALGEMEEN

1. Wanneer art. 47, WIB 92 wordt toegepast, worden het niet-monetaire gedeelte van de gedwongen meerwaarden op immateriële of materiële vaste activa, en het niet-monetaire gedeelte van de vrijwillig verwezenlijkte meerwaarden op zulke activa die sedert meer dan vijf jaar vóór de vervreemding de aard van vaste activa hadden (wat de vrijwillig verwezenlijkte meerwaarden op immateriële vaste activa betreft, moet het bovendien gaan om activa waarop fiscaal afschrijvingen werden aangenomen), voorlopig vrijgesteld voor het belastbare tijdperk waarin de meerwaarde is verwezenlijkt en, mits herbelegging, gespreid belast over een aantal belastbare tijdperken naar verhouding van de afschrijvingen die op de als herbelegging geldende activa worden aangenomen.

Opmerkingen.

De gespreide belasting bedoeld in art. 47, WIB 92 is niet van toepassing op:

- meerwaarden die door zelfstandigen (natuurlijke personen) zijn verwezenlijkt op ongebouwde onroerende goederen gebruikt in het kader van hun land- of tuinbouwonderneming en die krachtens art. 44, § 2, WIB 92 van belasting zijn vrijgesteld;
- meerwaarden op bedrijfsvoertuigen die overeenkomstig de art. 44bis en 190, WIB 92 van belasting zijn vrijgesteld doordat een bedrag gelijk aan de verkregen schadevergoeding of de verkoopwaarde binnen een bepaalde termijn is herbelegd in bedrijfsvoertuigen die aan bepaalde ecologische normen beantwoorden (in dat geval moet evenwel een opgave 276 N bij de aangifte worden gevoegd);
- meerwaarden op binnenschepen bestemd voor de commerciële vaart, die overeenkomstig art. 44ter en 190, WIB 92 van belasting zijn vrijgesteld doordat een bedrag gelijk aan de verkregen schadevergoeding of de verkoopwaarde binnen een bepaalde termijn is herbelegd in binnenschepen die aan bepaalde voorwaarden en ecologische normen beantwoorden (in dat geval moet evenwel een opgave 276 P bij de aangifte worden gevoegd);
- meerwaarden onderworpen aan het in artikel 217, eerste lid, 1°, WIB 92 bedoelde tarief en gerealiseerd in het kader van de in hetzelfde artikel bedoelde verrichtingen waaraan een beleggingsvennootschap met vast kapitaal voor belegging in vastgoed of een gereguleerde vastgoedvennootschap deelneemt.

2. Het stelsel van de gespreide belasting is facultatief. Het is slechts van toepassing wanneer de belastingplichtige een bedrag gelijk aan de verkoopwaarde of de ontvangen vergoeding herbelegt in afschrijfbaar immateriële of materiële vaste activa die voor het uitoefenen van de beroepswerkzaamheid worden gebruikt in België, of, wat de vanaf aanslagjaar 2012 verwezenlijkte meerwaarden betreft, in een lidstaat van de Europese Economische Ruimte.

De herbelegging moet plaatsvinden binnen een termijn:

- die verstrijkt drie jaar na het einde van het belastbare tijdperk waarin de schadevergoeding is ontvangen, indien het om gedwongen meerwaarden gaat;

- van drie jaar die aanvangt op de eerste dag van het belastbare tijdperk waarin de meerwaarde is verwezenlijkt, indien het om vrijwillig verwezenlijkte meerwaarden gaat.

Voor gedwongen meerwaarden begint de herbeleggingstermijn te lopen vanaf het schadegeval en, in geval van onteigening, vanaf de datum van de akte waarbij de onteigenende instantie voor de eerste maal aan de eigenaar haar voornemen heeft kenbaar gemaakt het te onteigenen goed te willen verwerven.

3. Voor vrijwillig verwezenlijkte meerwaarden wordt de herbeleggingstermijn van drie op vijf jaar gebracht wanneer de verkoopwaarde van de vervreemde activa wordt herbelegd in gebouwde onroerende goederen, vaartuigen of vliegtuigen.

De verlengde termijn van vijf jaar vangt, naar keuze van de belastingplichtige, aan:

- ofwel, op de eerste dag van het voorlaatste belastbare tijdperk dat aan de verwezenlijking van de meerwaarde voorafgaat;
- ofwel, op de eerste dag van het belastbare tijdperk waarin de meerwaarde is verwezenlijkt (in dit geval wordt de verlenging met twee jaar slechts toegestaan indien op het einde van de gewone termijn vak III van de opgave 276 K wordt ingevuld).

4. Bij gebrek aan herbelegging van de verkoopwaarde of de ontvangen vergoeding op de passende wijze en binnen de gestelde termijn, wordt de niet-monetaire meerwaarde of het gedeelte daarvan dat nog niet is belast, aangemerkt als een winst of baat van het belastbare tijdperk waarin die termijn is verstreken. Op de aldus verschuldigde belasting is een nalatighedsinterest verschuldigd vanaf 1 januari van het aanslagjaar waarvoor de voorlopige vrijstelling is verleend.

5. De belastingplichtige die voor de gespreide belasting van meerwaarden kiest, geeft dit te kennen door voor het belastbare tijdperk van verwezenlijking van de meerwaarde bij zijn aangifte een opgave 276 K te voegen, waarin alle nodige gegevens moeten worden vermeld om de meerwaarden voorlopig vrij te stellen en ze, bij herbelegging, gespreid te belasten. Ook voor de volgende aanslagjaren moet een opgave worden ingediend, tot wanneer de meerwaarde volledig is belast.

6. Wanneer de belastingplichtige geen opgave 276 K indient voor het belastbare tijdperk van de verwezenlijking van de meerwaarde, is die meerwaarde in één maal belastbaar als winst of baat van datzelfde tijdperk (zie evenwel ook de opmerkingen onder nr. 1).

7. De in de opgave 276 K vermelde meerwaarden worden gespreid belast, d.w.z. naar verhouding van de op de vervangingsactiva aangenomen afschrijvingen, zodat de periode waarin de gespreide belasting plaatsvindt, in principe met de afschrijvingsperiode(n) van die vervangingsactiva samenvalt.

8. De gespreide belasting van de meerwaarde vangt aan in het belastbare tijdperk waarin de eerste tijdige en geldige – zelfs gedeeltelijke – herbelegging van de verkoopwaarde of de ontvangen vergoeding plaatsheeft, maar ten vroegste in het belastbare tijdperk waarin de meerwaarde is verwezenlijkt.

9. Bij vervreemding of buitengebruikstelling van de vervangingsactiva of bij stopzetting van de beroepswerkzaamheid moet het nog niet belaste saldo van de meerwaarde, voor het belastbare tijdperk waarin zo'n gebeurtenis plaatsvindt, in vak IV van de opgave 276 K als belastbaar bestanddeel worden aangegeven.

III. - TOELICHTING BIJ DE VAKKEN

Vak I. Opgave van de meerwaarden

In de **kolommen 1 tot 13** van dit vak moeten de gevraagde gegevens worden vermeld met betrekking tot de vervreemde (of verdwenen) activa en de verwezenlijkte meerwaarden waarvoor de gespreide belasting wordt gevraagd.

In **kolom 6** moeten alle kosten worden vermeld die op de vervreemding van de betrokken activa betrekking hebben. Die omvatten niet enkel de kosten die gemaakt zijn op het ogenblik van de vervreemding, maar ook vroegere kosten, die rechtstreeks met de vervreemding verband houden, zelfs al zijn die gedaan of gedragen tijdens een vorig belastbaar tijdperk.

Vermeld in **kolom 10** (aard van de verwezenlijking) de letter A of B, naargelang het een vrijwillig verwezenlijkte meerwaarde of een gedwongen meerwaarde betreft.

Vak II. Opgave van de herbeleggingen

Vermeld in de **kolommen 1 tot 6** van dit vak de gevraagde gegevens met betrekking tot de in aanmerking te nemen herbeleggingen.

De in aanmerking te nemen herbeleggingen zijn in principe die van het beschouwde belastbare tijdperk. Wanneer het belastbare tijdperk datgene is waarin de meerwaarde is verwezenlijkt, komen als herbeleggingen evenwel ook in aanmerking, de vóór dat laatste tijdperk gedane herbeleggingen die zijn bedoeld in nr. 2, derde lid en nr. 3, tweede lid, 1^e gedachtestreep, van rubriek II. - ALGEMEEN.

In de **kolommen 1 en 2** moet worden aangegeven met welke meerwaarde de herbeleggingen verband houden. Het in kolom 1 te vermelden aanslagjaar (afgekort Aj.) is dat waarin de meerwaarde is verwezenlijkt, terwijl het te vermelden volgnummer datgene is waaronder de meerwaarde in vak I van de voor datzelfde aanslagjaar ingediende opgave 276 K is opgegeven. In kolom 2 moet het bedrag van het niet-monetaire gedeelte van de meerwaarde worden ingevuld (zie vak I, laatste kolom, van die opgave).

Het in **kolom 6** te vermelden herbeleggingsbedrag is de fiscaal afschrijfbaar waarde van de in aanmerking te nemen vervangingsactiva.

Indien de totale afschrijfbaar waarde van de vervangingsactiva meer bedraagt dan wat als herbelegging vereist is, d.w.z. hoger is dan de te herbeleggen verkoopwaarde of vergoeding, mag de laatst vermelde herbelegging slechts ten belope van het vereiste bedrag worden ingeschreven.

Vak III. Investeringsverbintenis

De belastingplichtige is niet verplicht dit vak in te vullen.

Wanneer hij het invult, verbindt hij zich ertoe de verkoopwaarde van de reeds in een vorige opgave 276 K vermelde activa te herbeleggen in gebouwde onroerende goederen, vaartuigen of vliegtuigen en wordt de algemene herbeleggingstermijn met twee jaar verlengd.

Indien hij die verbintenis wenst aan te gaan, moet dit gebeuren in de opgave 276 K betreffende het belastbare tijdperk waarin de algemene herbeleggingstermijn van drie jaar in verband met een bepaalde meerwaarde verstrijkt.

Vak IV. Berekening van het deel van de meerwaarden dat voor het belastbare tijdperk belastbaar is

In dit vak moeten de gegevens worden vermeld die nodig zijn om het deel van de meerwaarde te berekenen dat voor het beschouwde belastbare tijdperk belastbaar is.

In de **kolommen 1 tot 3** komen de gegevens in verband met de gespreid te belasten meerwaarde.

Wat de **kolommen 1 en 2** betreft, wordt verwezen naar het derde lid van de toelichting bij vak II hiervoor.

Het bedrag in **kolom 3** stemt overeen met dat vermeld in kolom 5 van vak I van de opgave 276 K van het belastbare tijdperk waarin de meerwaarde is verwezenlijkt.

De **kolommen 4 tot 7** betreffen de gegevens over de geldige en tijdige herbeleggingen (ook gedeeltelijke) die betrekking hebben op de in kolom 2 bedoelde meerwaarden.

In **kolom 4** moet het aanslagjaar en het volgnummer worden vermeld van de herbeleggingen opgegeven in vak II van de huidige of van een vorige opgave 276 K.

Het in aanmerking te nemen herbeleggingsbedrag, d.w.z. de fiscale afschrijvingsbasis van de vervangingsactiva, moet worden vermeld in **kolom 5**.

In **kolom 6** komt het bedrag van de fiscale afschrijvingen die voor het beschouwde belastbare tijdperk op iedere herbelegging worden verricht, in voorkomend geval:

- voor het belastbare tijdperk waarin de meerwaarde is verwezenlijkt, verhoogd met de afschrijvingen die reeds voorheen op de vervangingsactiva zijn aanvaard (zie nr. 2, derde lid en nr. 3, tweede lid, 1^e gedachtestreep, van rubriek II. - ALGEMEEN);
- voor het belastbare tijdperk waarin een vervangingsactivum wordt vervreemd of buiten gebruik gesteld, verhoogd met de fiscale residuwaarde van dat activum;
- vanaf het belastbare tijdperk waarin het herbelegde bedrag de te herbeleggen verkoopwaarde of vergoeding overschrijdt, verminderd met het deel van de afschrijvingen dat evenredig betrekking heeft op het deel van het vervangingsactivum dat overbodig was om het vereiste herbeleggingsbedrag te bereiken.

Bij vervreemding of buitengebruikstelling van een vervangingsactivum, moet de datum van deze gebeurtenis worden genoteerd in **kolom 7**.

Het in **kolom 8** aan te geven bedrag is het in kolom 2 vermelde bedrag van de meerwaarde, vermenigvuldigd met een breuk waarvan:

- de teller gelijk is aan het totale bedrag van de in kolom 6 vermelde afschrijvingen betreffende de vervangingsactiva die op de in kolom 2 vermelde meerwaarde betrekking hebben;
- de noemer gelijk is aan het in kolom 3 vermelde bedrag van de te herbeleggen verkoopwaarde of vergoeding.

Bij *stopzetting van de beroepswerkzaamheid* moet voor het belastbare tijdperk van stopzetting in kolom 8 het nog niet belaste bedrag van al de in kolom 2 bedoelde meerwaarden worden ingevuld. Vermeld in dat geval in kolom 6 het woord "stopzetting" in plaats van het bedrag van de afschrijvingen.